

دانشگاه علوم پزشکی مجازی
Virtual University of Medical Sciences

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

معاونت بهداشت

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

معاونت آموزشی

شيوه نامه ارائه

دوره پودمانی مجازی پزشکی خانواده

Family Physician Bridging Program (FPBP)

رشته پزشکی خانواده از رشته‌های تخصصی بالینی پزشکی است که متخصصین آن، در سطح اول ارائه خدمات، مراقبت‌های سلامت را به صورت جامع و ممتد به افراد، خانواده و جامعه تحت پوشش ارائه می‌نمایند. در این راستا، طراحی و اجرای یک برنامه که به سمت برنامه اصلی تخصصی پزشکی خانواده و با تأکید بر نقش‌های مورد انتظار پزشکان خانواده و بسته‌های خدمات سلامتی باشد در دستور کار مسئولین محترم وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی قرار گرفت و مقرر شد تا با توجه به تجارب ارزشمند دانشگاه علوم پزشکی مجازی در زمینه بسط و ارائه آموزش‌های مجازی در کشور، این مرکز نسبت به برگزاری این دوره پودمانی به صورت ترکیبی برای گروه هدف پزشکان عمومی که به عنوان پزشکان خانواده در نظام سلامت کشور مشغول فعالیت هستند با همکاری معاونت بهداشت و آموزش وزارت متبوع اقدام نماید.

لازم به ذکر است این برنامه دارای شش پودمان است که مطابق با عوامل عمده بیماری‌های کشور و محتوای بسته‌های خدماتی کشور طراحی شده است و در حداقل طول ۲۴ هفته ارائه می‌شود. فراگیران پس از طی پودمان‌های آنلاین، تجارب یادگیری حاصل از ارائه خدمات مراقبت سرپایی را به عنوان تکلیف و پروژه درسی (همزمان با فعالیت در مراکز خدمات جامع سلامت CCHS و یا سایر مراکز بهداشتی درمانی) ارائه می‌نمایند. بدین منظور شیوه نامه‌ای به شرح ذیل ارائه می‌گردد:

تعریف و طراحی آموزشی دوره

برنامه Family Physician Bridging Program (FPBP) یک برنامه میان بر (Bridging) برای آموزش کلیات و اصول پزشکی خانواده است. بر اساس طراحی آموزشی ترکیبی (Blended Learning) و بصورت پودمانی ارائه شده است. در این فرمت مواردی از قبیل دوره‌های آموزش مجازی و کسب تجارب یادگیری حاصل از ارائه خدمات مراقبت سرپایی به عنوان تکلیف و پروژه درسی (همزمان با فعالیت در مراکز خدمات جامع سلامت CCHS و یا سایر مراکز بهداشتی درمانی) اجرا می‌شود.

فرمت این برنامه به گونه‌ای است که تعامل بین آموزش‌دهنده و آموزش‌گیرنده را فراهم می‌کند. برنامه حاضر دارای شش پودمان است که دارای انعطاف پذیری خاصی است و مطابق با عوامل عمده بیماری‌های و محتوای بسته‌های خدماتی کشور طراحی شده است. این برنامه منطبق با گروه‌های سنی مختلف است به نوعی که محتوای این پودمان‌ها دستورات عمل‌های ملی نظام سلامت را پوشش می‌دهد و شامل پودمان‌های زیر است:

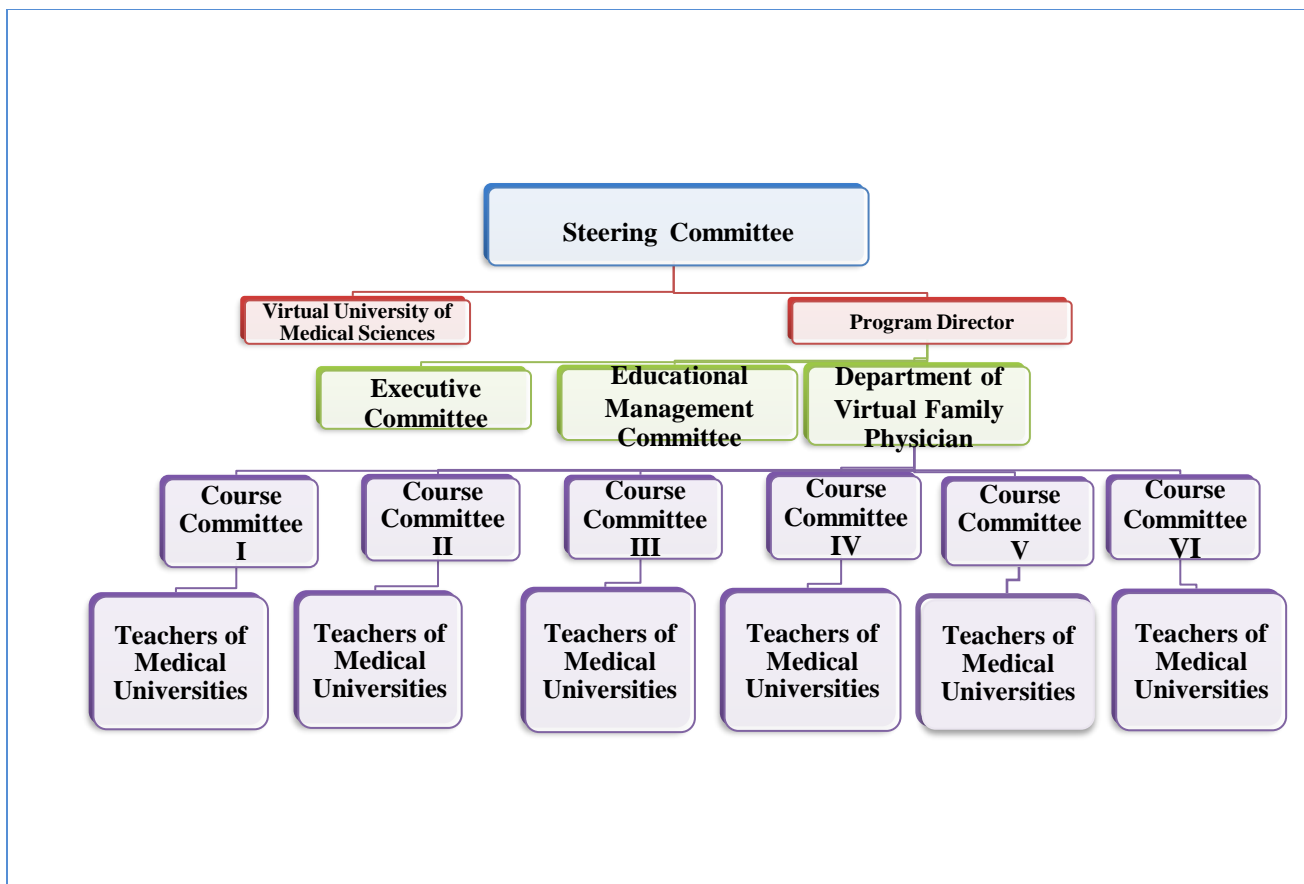
پودمان I: مبانی پزشکی خانواده، پودمان II: مراقبت از نوزادان و کودکان، پودمان III: مراقبت‌های نوجوانی و جوانی، پودمان IV: مراقبت‌های میان‌سالی، پودمان V: مراقبت‌های سالمندی، پودمان VI: سلامت مادران و بهداشت باروری

طول دوره

طول مدت کل این برنامه پودمانی حداقل ۶ ماه و حداکثر ۱۲ ماه است.

ساختار برنامه

همانطور که در شکل شماتیک زیر مشاهده می‌شود، ساختار این برنامه از یک "کمیته راهبری" که اعضای آن منتخبی از معاونت‌های آموزشی، بهداشت وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی و نیز دانشگاه علوم پزشکی مجازی می‌باشند، تشکیل شده است، سیاست‌های تدوین شده از طریق کمیته راهبری توسط زیرمجموعه‌ای متشکل از دبیر برنامه FPBP، دانشگاه علوم پزشکی مجازی، "دپارتمان پزشکی خانواده مجازی" و "کمیته اجرایی" مدیریت و اجرا می‌گردند، و "کمیته‌های درسی پودمان" در زیرمجموعه دپارتمان پزشکی خانواده مجازی و متشکل از اعضای منتخب هیات علمی، فعالیت دارند. وظیفه این کمیته‌ها تدوین و تولید محتواهای آموزشی هر پودمان است.

۱- گروه آموزشی مجازی پزشکی خانواده متشکل از مسئولین ۶ پودمان و نیز منتخبی از مدرسان دپارتمان‌های همکار برنامه، شامل اعضای هیات علمی همکار (Associate Teacher) گروه‌های آموزشی پزشکی خانواده و پزشکی اجتماعی از دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور به منظور ارائه آموزش‌های نظری و کار در عرصه است.

۲- مسئولیت اجرا و ارائه تمامی آموزش‌های نظری به عهده دانشگاه علوم پزشکی مجازی و مسئولیت هماهنگی برای تأمین عرصه آموزش عملی در نظام سلامت و تأمین نیروی انسانی ناظر بر آموزش در عرصه به عهده معاونت بهداشت می‌باشد.

۳- آموزش و کار در عرصه برابر "راهنمای آموزشی کار در عرصه (Workplace-based Training Tutorial)" است. در این خصوص فرایند ارائه دروس عملی و آموزش در عرصه‌های بهداشتی - درمانی و مراکز خدمات جامع سلامت (CCHS) به عهده اعضای هیات علمی همکار (Associate Teacher) و پزشکان عمومی است که در دانشگاه‌های علوم پزشکی مجری مشغول به فعالیت هستند.

خدمات آموزشی برنامه

۱. فراخوان، پذیرش، ثبت نام و ارزیابی فراگیران از طریق دانشگاه علوم پزشکی مجازی انجام خواهد شد.
۲. فرایند ارائه دروس نظری پودمان‌ها (از تولید محتوا تا بارگذاری آن به صورت متمرکز در سامانه نوید مجازی) توسط حوزه معاونت امور دانشگاهی دانشگاه علوم پزشکی مجازی صورت می‌گیرد.

- فرایند انتخاب و طی پودمان‌ها

۱- به منظور توانمندسازی و آشنایی فراگیران با فرایندهای یاددهی و یادگیری مرتبط با آموزش مجازی داوطلبان بایستی در مرحله اول نسبت به انتخاب و گذراندن دوره فشرده ۱۰ روزه "مقدمات یادگیری الکترونیکی" اقدام نموده و سپس نسبت به انتخاب پودمان‌ها اقدام نماید.

۲- فراگیران می‌توانند پودمان‌های ۱ تا ۶ را به صورت اختیاری انتخاب نمایند و در هر صورت بایستی همه پودمان‌ها در یک بازه زمانی حداقل ۶ ماه و حداکثر ۱۲ ماه طی نماید. در هنگام انتخاب پودمان‌ها الزامی به رعایت ترتیب آن‌ها وجود ندارد. ولی تعیین زمان مورد نظر برای گذراندن پودمان‌ها برابر فیلدهای موجود در فرم ثبت نام ضرورت دارد.

به عنوان مثال، در حالت اول اگر شروع دوره از ۱ تیر ماه ۱۳۹۸ باشد فراگیر الف می‌تواند، در فاصله تیر ماه ۱۳۹۸ تا دی ماه ۱۳۹۸ هر ۶ پودمان را با موفقیت طی کند، یعنی در این حالت هر ۱ ماه یک پودمان را انتخاب و طی می‌کند. در حالت دوم اگر شروع دوره از همین تاریخ یعنی ۱ تیر ماه ۱۳۹۸ باشد دانشجوی ب می‌تواند، در فاصله تیر ماه ۱۳۹۸ تا تیر ۱۳۹۹ هر ۶ پودمان را با موفقیت طی کند، یعنی در این حالت، هر دو ماه یک پودمان را انتخاب و طی می‌نماید.

روش‌های ارزیابی فراگیران

۱- ارزیابی فراگیران در دوره پودمانی مجازی پزشکی خانواده سه مرحله است:

الف) ارزیابی تکوینی: در این مرحله از ارزیابی برابر راهنمای مطالعه (Study Guide) ارائه شده، مدرسان بر اساس فعالیت فراگیر در سامانه LMS (از قبیل مشارکت در بحث گروهی، پاسخدهی به سؤالات و ...) اقدام می‌نمایند.

(Study Guide) انجام تکلیف مربوط به کار در عرصه بر اساس راهنمای مطالعه

- انجام این تکلیف به این صورت است که فراگیر موظف است تکلیف یا تکالیفی را که در خصوص ثبت و ارزیابی یکی از انواع مراقبت‌های بهداشتی بر اساس گاید لاین‌های نظام سلامت می‌باشد، بر اساس فرمت مربوطه در سامانه نوید بارگذاری نماید و مدرسین پودمان مربوطه نسبت به ارزیابی آن در بازه زمانی ۶ روزه اهدائی در انتهای پودمان اقدام نمایند.
- در صورتی که در بازه زمانی تعیین شده (۱ ماه و ۶ روز) ارزیابی فراگیر برای طی موفقیت آمیز آن پودمان صورت نگیرد، امکان انتخاب پودمان بعدی در تاریخ اعلام شده مقدور نمی‌باشد و بایستی در ماه بعد نسبت به شروع پودمان بعدی انتخاب شده‌اش اقدام نماید.

(ج) آزمون جامع پایان دوره: در صورتی که فراگیر همه پودمان‌ها را با موفقیت طی نموده باشد می‌تواند در یکی از آزمون‌های جامع که دوبار در سال برگزار خواهد شد، شرکت نماید.

۲- گواهی جامع پایان دوره (Diploma) توسط دانشگاه علوم پزشکی مجازی صادر خواهد شد.

ضمانت اجرای این شیوه‌نامه بر اساس تفاهم‌نامه‌های منعقد شده مورخ ۱۲ اسفند ۱۳۹۷ فی ما بین دانشگاه علوم پزشکی مجازی، معاونت‌های آموزشی و بهداشت وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی و دانشگاه‌های علوم پزشکی شرکت‌کننده در این برنامه است.